UCHWAŁA NR XV.202.2019
RADY MIEJSKIEJ W BOGUCHWALE

z dnia 12 grudnia 2019 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Boguchwała na rok 2020

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 506), art. 4^1 ust. 1 i 2, art. 18^2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 2277 z późn. zm.) Rada Miejska w Boguchwale postanawia, co następuje:

§ 1. Uchwalić Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2020 stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Boguchwały.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej w Boguchwale
Piotr Pustelny

Załącznik do uchwały Nr XV.202.2019 Rady Miejskiej w Boguchwale z dnia 12 grudnia 2019r.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

na 2020 rok

Id: 67FA20E4-E7A4-4DA6-9E71-BB9012A9AD0D. Uchwalony

WSTĘP

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, na rok 2020 stanowi kontynuację działań realizowanych w latach wcześniejszych i jest zgodny z rekomendacjami Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Narodowym Programem Zdrowia na lata 2016-2020.

Polacy piją coraz więcej. Z danych GUS wynika, że spożycie mocnych trunków, takich jak wódka, likiery i inne napoje spirytusowe, w przeliczeniu na 100 proc. alkoholu, wzrosło w Polsce w ubiegłym roku do 3,3 litra na osobę. Dwa lata wcześniej było to 2,5 litra.

Według GUS w tym samym czasie spadło spożycie wina i miodów pitnych do 6,1 l na osobę z 8,6 l. Wzrosło natomiast spożycie piwa na osobę. Z danych GUS wynika, że o ile jeszcze w roku 2015 statystyczny Polak wypijał rocznie 80,7 l piwa wytwarzanego ze słodu, to już w roku 2017 było to już 98,5 l na osobę.

Ponad 3 miliony osób zmarło na świecie 2016 r. w wyniku nadmiernego spożycia alkoholu. To jeden zgon co 10 sekund – wynika z raportu opublikowanego w ostatnich dniach przez Światową Organizację Zdrowia (WHO).

Poza wyniszczeniem zdrowotnym i psychicznym, które dotykają osoby uzależnione, spożywanie alkoholu ma również wymiar społeczny, obejmując swoim zasięgiem członków rodzin i osoby żyjące w najbliższym otoczeniu alkoholika. Nadużywanie alkoholu powoduje wiele szkód społecznych, tj. zakłócenia bezpieczeństwa publicznego, przemoc w rodzinie, przestępczość, wypadki drogowe, ubóstwo i bezrobocie. Nadużywanie alkoholu przez jednego z członków rodziny destabilizuje funkcjonowanie całego systemu rodzinnego, rodzi poważne problemy nie tylko u osób dorosłych ale przede wszystkim dzieci. Dlatego działania w zakresie zapobiegania i rozwiązywania problemów alkoholowych powinny być przedmiotem szczególnej troski ze strony samorządu lokalnego.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2020 rok określa sposoby realizacji zadań zawartych w Programie oraz sposoby ich realizacji odpowiednio dostosowane do potrzeb lokalnych i możliwości prowadzenia określonych działań w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe.

Skalę problemów związanych z nadużywaniem alkoholu przedstawiają poniższe dane:

1. **Raport Komisariatu Policji w Boguchwale na dzień 28 października 2019 roku:**

a) Policja uczestniczyła w 98 interwencjach domowych, gdzie sprawca znajdował się po spożyciu alkoholu,
b) Założono 50 Niebieskich Kart,
c) 8 wykroczeń, popełnionych przez kierujących po użyciu alkoholu,
d) 12 postępowań przygotowawczych związanych z kierowaniem w stanie nietrzeźwości,
e) 55 zatrzymanych przez policję odwiezionych do Izby Wytrzeźwień,

Odnotowano przypadki, w których te same osoby kilkukrotnie trafiały do Izby Wytrzeźwień w w/w okresie.

2. **Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej na dzień 28 października 2019 roku :**

a) 42 osoby sądownie zobowiązane do podjęcia leczenia odwykowego, w tym: 12 osób (stan na 28-10-2019) w trakcie terapii p/alkoholowej,
b) 34 osoby uczestniczyło w rozmowach motywująco - interwencyjnych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,
c) 2 osoby są w trakcie terapii dla współuzależnionych,
d) 26 rodzin objętych pomocą z MOPS Boguchwała (poradnictwo, rozmowy dyscyplinujące, wspierające, motywowanie do podjęcia terapii p/alkoholowej lub utrzymanie abstynencji).

Rozdział I

Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

W ramach realizacji zadań własnych gminy, wynikających z *Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi*, została powołana Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. Zadania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:
   a) Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu w stosunku do osób uzależnionych od alkoholu poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego, w tym:
      - motywowanie osób do podjęcia lecznictwa odwykowego,
      - udzielanie informacji o sposobach i miejscach uzyskania pomocy w rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
      - kierowanie osób zgłoszonych do GKRPA na badania specjalistyczne,
      - kierowanie do sądu wniosków w sprawie orzeczenia o zastosowanie wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego.
   b) Współpraca z podmiotami realizującymi zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz prowadzenie działalności informacyjnej.
   c) Opiniowanie:
      - projektu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
      - projektów uchwał dotyczących limitu sprzedaży oraz usytuowania na terenie Gminy Boguchwała punktów sprzedaży napojów alkoholowych,
      - zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Miejskiej w Boguchwale w zakresie określonym w art. 12 ust. 1 i 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz wyrażanie opinii w tej sprawie w drodze postępowania.
   d) Udział w przeprowadzaniu kontroli przestrzegania warunków sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych.
2. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:
   a) Przewodniczącemu i Sekretarzowi Komisji za udział w posiedzeniach oraz udział w kontrolach punktów sprzedaży napojów alkoholowych przysługuje każdorazowo wynagrodzenie za pracę w wysokości 13% najniższego wynagrodzenia krajowego obowiązującego na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie wysokości

minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2020 r. (Dz. U. 2019 poz. 1778).

b) Członkom oraz Z-cy Przewodniczącego Komisji za udział w posiedzeniach oraz udział w kontrolach punktów sprzedaży napojów alkoholowych przysługuje każdorazowo wynagrodzenie za pracę w wysokości 11% najniższego wynagrodzenia krajowego obowiązującego na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2020 r. (Dz. U. 2019 poz. 1778).

c) Udział Przewodniczącego, Z-cy Przewodniczącego lub Członków Gminnej Komisji w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz grup roboczych, o których mowa w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie odbywa się w ramach obowiązków służbowych lub zawodowych.

Rozdział II

Cele i zadania programu

Cele programu:

1. Zapobieganie powstawaniu nowych problemów uzależnień i zjawisk przemocy.
2. Zmniejszanie rozmiarów problemów, które aktualnie występują.
3. Zwiększenie świadomości społecznej oraz promowanie zdrowego stylu życia bez alkoholu, narkotyków, dopalaczy, przemocy i innych.

Cele szczegółowe:

- Poprawa jakości życia rodzin z problemem alkoholowym, ze szczególnym uwzględnieniem ograniczenia zjawiska przemocy w rodzinie.
- Podniesienie w społeczeństwie, a w szczególności wśród młodzieży, poziomu wiedzy o zagrożeniach wynikających z zażywania substancji psychoaktywnych oraz zachowań ryzykownych.

Zadania programu:

1. **Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz członków ich rodzin poprzez:**
   a) Prowadzenie rozmów motywujących do dobrowolnego podjęcia terapii przez osoby uzależnione,
   b) Informowanie o miejscach odbywania terapii uzależnień,
   c) Motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nieuzależnionych do zmiany szkodliwego wzoru picia,
   d) Udzielanie pomocy psychologicznej osobom po zakończonej terapii poprzez prowadzenie poradnictwa indywidualnego oraz grup wsparcia,
   e) Poradnictwo dla rodzin osób uzależnionych, informowanie o placówkach terapii uzależnień mających programy dla rodzin,
   f) Kierowanie osób uzależnionych na badania psychologiczne i psychiatryczne w zakresie stwierdzenia stopnia uzależnienia,
   g) Rozpatrywanie oraz kierowanie do Sądu Rejonowego w Rzeszowie wniosków dotyczących zastosowania przymusowego leczenia odwykowego,
   h) Pokrywanie kosztów sądowych związanych z kierowaniem wniosków do sądu o zobowiązanie do leczenia odwykowego w placówce ambulatoryjnej lub oddziale stacjonarnym.
   i) Informowanie w miejscach publicznych o chorobie alkoholowej, jej skutkach oraz możliwościach leczenia (w formie ulotek, plakatów, publikacji, informacji na stronie internetowej),
   j) Stworzenie (wspomaganie) Punktu Konsultacyjnego - Punktu Pomocy Rodzinie na terenie gminy, wsparcie psychologa i prawnika dla osób uzależnionych i ich rodzin (zaadaptowanie pomieszczeń, utrzymanie oraz wynagrodzenia osób zatrudnionych).
2. **Udzielanie rodzinom, u których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:**
   a) Organizowanie spotkań konsultacyjnych z udziałem specjalistów ds. uzależnień oraz przedstawicieli różnych grup zawodowych spotykających się z problemem uzależnień, a także organizowanie spotkań Zespołu

Interdyscyplinarnego i Grup roboczych w zakresie rozwiązywania problemów związanych z przemocą,

b) Wspieranie działań Zespołu Interdyscyplinarnego koordynującego pracę na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,

c) Wspieranie działalności placówek przeciwdziałania przemocy w rodzinie, prowadzonych przez organizacje pozarządowe,

d) Podnoszenie kompetencji kadry m.in. w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie (kursy, szkolenia, konferencje) itp.,

e) Wsparcie psychologa dla dzieci pochodzących z rodzin dysfunkcyjnych,

f) Organizacja imprez sportowo, kulturalno-wychowawczych dla dzieci i młodzieży,

g) Organizacja imprez kulturalnych, sportowych, profilaktycznych dla osób starszych,

h) Dofinansowanie i organizowanie wypoczynku zimowego i letniego dla dzieci i młodzieży ze szczególnym uwzględnieniem dzieci dotkniętych dysfunkcją rodzinną i społeczną,

i) Współpraca z sądami w zakresie kierowania osób nadużywających alkoholu i stosujących przemoc w rodzinie na leczenie odwykowe oraz do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych lub terapeutycznych,

j) Uwzględnianie w środkach masowego przekazu zagadnień z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi i przemocy domowej oraz stosowania procedury „Niebieskiej Karty".

3. **Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów dotyczących uzależnień w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych:**

a) Współfinansowanie organizacji i realizacji lokalnych działań profilaktycznych na szczeblu gminnym, powiatowym oraz udział w ogólnopolskich kampaniach.

b) Finansowanie programów, przedstawień teatralnych, spektakli, koncertów.

c) Organizowanie alternatywnego spędzania czasu poprzez upowszechnianie sportu wśród dzieci i młodzieży. Dofinansowanie zajęć pozalekcyjnych, zajęć sportowych i rekreacyjnych (np. wyjazdy na basen)

d) Współfinansowanie organizacji konkursów i imprez o charakterze sportowo-rekreacyjnym popularyzującym trzeźwy i zdrowy styl życia.

e) Aktywizacja osób starszych i samotnych,
f) Wsparcie dla rodzin, w szczególności dla dzieci i podjęcie działań wychowawczych oraz edukacyjnych w świetlicach opiekuńczo-wychowawczych na terenie gminy (dofinansowanie do wynagrodzeń wychowawców, doposażenie świetlic w potrzebne materiały itp.),
g) Wspieranie i prowadzenie działań promujących trzeźwość,
h) Organizowanie na terenie gminy konkursów plastycznych, literackich, itp. o tematyce antyalkoholowej (zakup nagród),
i) Udział w ogólnopolskiej kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł",
j) Udział w ogólnopolskiej kampanii „Postaw na rodzinę" (dofinansowanie pikników dla całych rodzin),
k) Podejmowanie na terenie szkół i przedszkoli działań profilaktycznych skierowanych do rodziców, uczniów i nauczycieli,
l) Organizowanie wolnego czasu dla osób po 40 roku życia poprzez różnego rodzaju warsztaty, zajęcia tematyczne itp.,
m) Informowanie o niebezpieczeństwie uzależnień,
n) Umożliwienie chętnym osobom odbycia szkoleń w zakresie tworzenia nowoczesnych strategii i metod rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie ze szczególnym uwzględnieniem sprzedawców alkoholi, osób zajmujących się profilaktyką,
o) Realizacja i współfinansowanie szkolnych i środowiskowych programów profilaktycznych dot. problemów uzależnień i przemocy w rodzinie,
p) Organizacja i finansowanie sympozjów, obozów, warsztatów stacjonarnych i wyjazdowych dla osób uzależnionych, ich rodzin oraz osób potencjalnie zagrożonych, osób starszych.

Rozdział III

Podmioty zajmujące się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych

Oprócz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych realizatorami programu są również następujące podmioty:

1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Boguchwale,
2. Zespół Interdyscyplinarny,
3. Sąd Rejonowy w Rzeszowie,
4. Komisariat Policji w Boguchwale,
5. Straż Miejska w Boguchwale,
6. Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnień w Rzeszowie,
7. Organizacje pozarządowe i inne instytucje,
8. Szkoły oraz przedszkola z terenu Gminy Boguchwała,
9. Miejskie Centrum Kultury w Boguchwale,
10. Lokalny Ośrodek Kultury „Razem" w Niechobrzu,
11. Lokalny Ośrodek Kultury „Wspólnota" w Zgłobniu,
12. Gminna Biblioteka Publiczna w Boguchwale.

Izba Wytrzeźwień i Ośrodki Terapii Uzależnień - zwiększa dostępność pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz pomocy psychologicznej i prawnej dla członków rodzin osób uzależnionych.

Komisariat Policji w Boguchwale - pełni w szczególności funkcję ochrony przed przemocą w rodzinie oraz egzekwuje zakaz spożywania alkoholu w miejscach publicznych.

Sąd Rejonowy - Wydział Rodzinny i Nieletnich orzekają o obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego.

Straż Miejska - kontroluje prawidłowość funkcjonowania placówek detalicznych i gastronomicznych handlujących alkoholem, egzekwuje zakaz spożywania alkoholu w miejscach publicznych.

Zespół Interdyscyplinarny - w skład, którego wchodzą przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych, które realizują działania określone w programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Instytucje kultury - realizują zadania programu na poziomie lokalnym, wspierają merytorycznie i lokalowo zaplanowane przedsięwzięcia, np. warsztaty, wypoczynek letni czy zimowy.

Rozdział IV

Zasady realizacji i finansowania Programu

Realizacja zadań w ramach Programu finansowana będzie ze środków własnych Gminy Boguchwała pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Koordynację realizacji Programu prowadzi Burmistrz Boguchwały poprzez powołanego Pełnomocnika Burmistrza ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w ramach Referatu Promocji, Rozwoju i Polityki Społeczno-Gospodarczej. Pełnomocnikowi przysługuje wynagrodzenie z tytułu pełnionego stanowiska finansowane ze środków programu.

Opracowanie:
Katarzyna Błońska-Mnich